Το θέατρο από την αρχαιότητα έως σήμερα από το Δ1

Σχολικό έτος 2016-17

Θέατρο Διονύσου

Εδώ γεννήθηκε το θέατρο.

Το αρχαίο θέατρο αναπτύχθηκε στα Αρχαϊκά Χρόνια και έφτασε στην ακμή του στα Κλασικά Χρόνια, στην Αθήνα. Τις ρίζες του τις έχει στις λατρευτικές τελετουργικές γιορτές προς τιμή του θεού Διόνυσου.

Γρήγορα κατάλαβε σημαντική θέση στη ζωή των αρχαίων Ελλήνων. Όλοι οι πολίτες παρακολουθούσαν τις θεατρικές παραστάσεις που διοργάνωνε το κράτος με δαπάνη εύπορων πολιτών.

Η πρώτη θεατρική πράξη ήταν **ο διθύραμβος**, ύμνος στο Διόνυσο. Τον τραγουδούσαν γύρω από το βωμό αρκετοί ιερείς δημιουργώντας το χορό.

Ο Θέσπις ο αρχηγός του χορού ξεχώρισε κάποια στιγμή από το χορό και άρχισε να λέει λόγια και να συνομιλεί με τους χορευτές. Έτσι έχουμε τον πρώτο ηθοποιό και τη γέννηση του θεάτρου.

Χαίρε Νύμφε, χαίρε βάκχε
I invoke The Bride and I invoke Bacchos

<< Χαίρε νύμφε, χαίρε Βάκχε >>

Οι ηθοποιοί ήταν μόνο άνδρες και φορούσαν μάσκες από πηλό τις **προσωπίδες**

Για να φαίνονται πιο επιβλητικοί φορούσαν σανδάλια με ψηλά τακούνια τους **κοθόρνους.**

Ενδυμασία , **<u>ο χιτώνας</u>**, ήταν από υφάσματα με ζωηρά χρώματα και πλούσια σχέδια. Τα **<u>κοσμήματα</u>** συμπλήρωναν το αποτέλεσμα.

Υπήρχε **<u>ορχήστρα</u>** που συνόδευε τα έργα με μουσική.

<u>Τα θέατρα</u> τα κατασκεύαζαν σε λόφους για καλύτερη ορατότητα και ακουστική

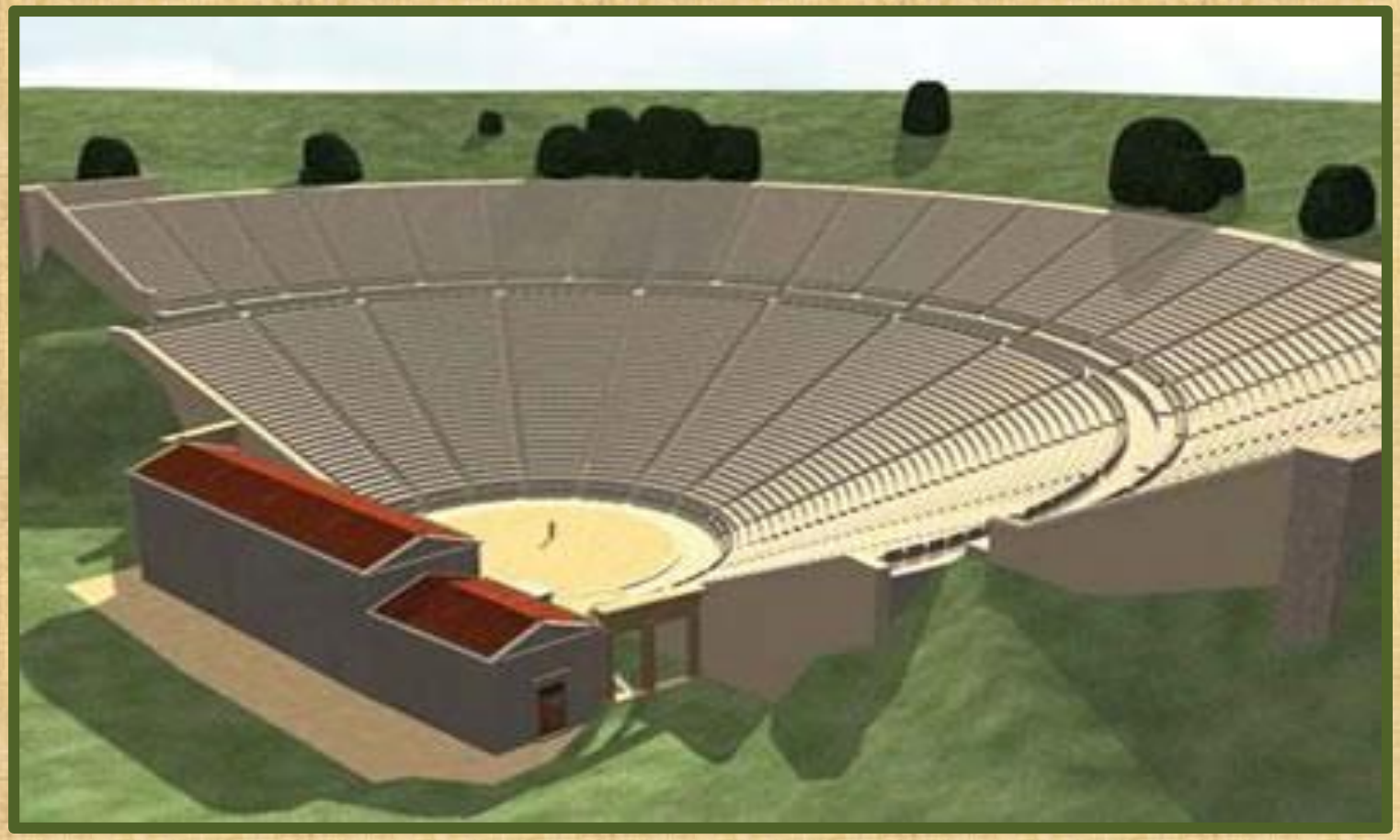

Υπάρχουν πολλά αρχαία θέατρα που χρησιμοποιούνται και σήμερα
για θεατρικές παραστάσεις και μουσικές συναυλίες.

Ηρώδειο

Θέατρο Επιδαύρου

Τα είδη του θεάτρου

Τραγωδία

Η **τραγωδία** είναι ένα δραματικό είδος θεάτρου με ποιητικό και διδακτικό λόγο. Τραγωδίες έγραψαν :

Ο Αισχύλος

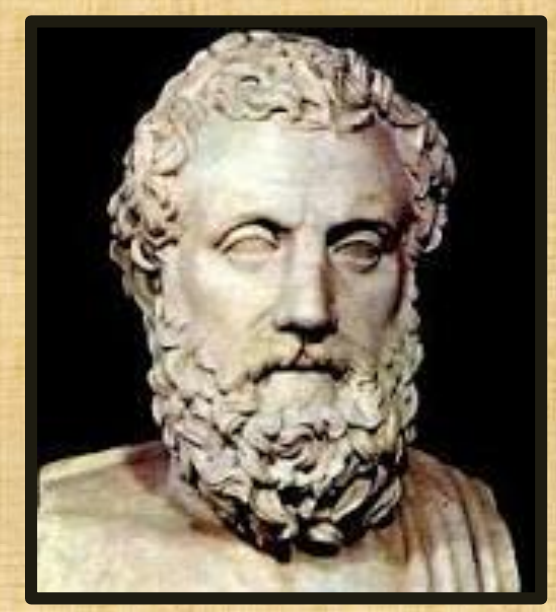

Ο Σοφοκλής

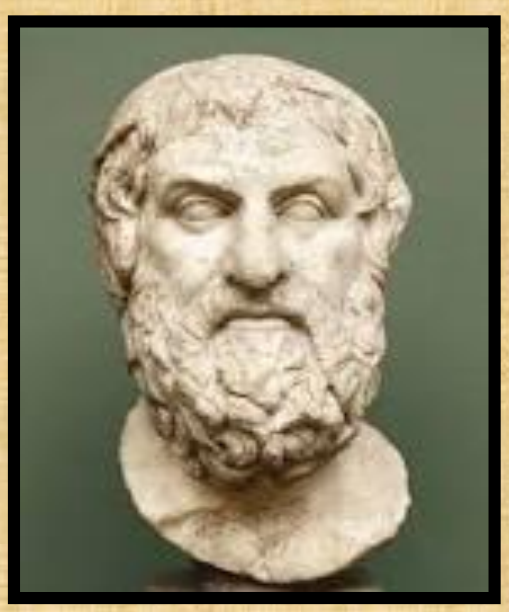

Ο Ευριπίδης

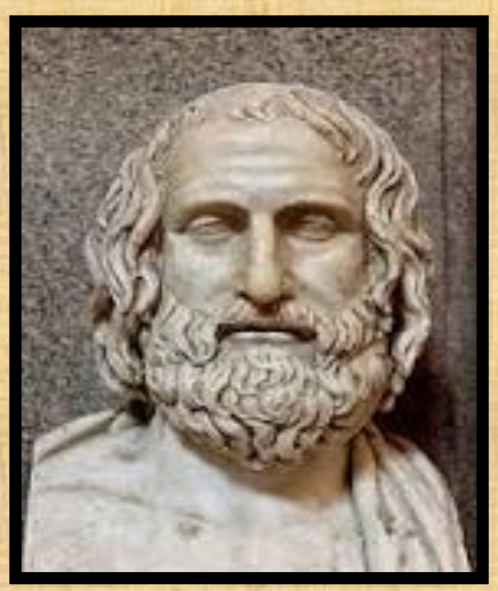

Σοφοκλής

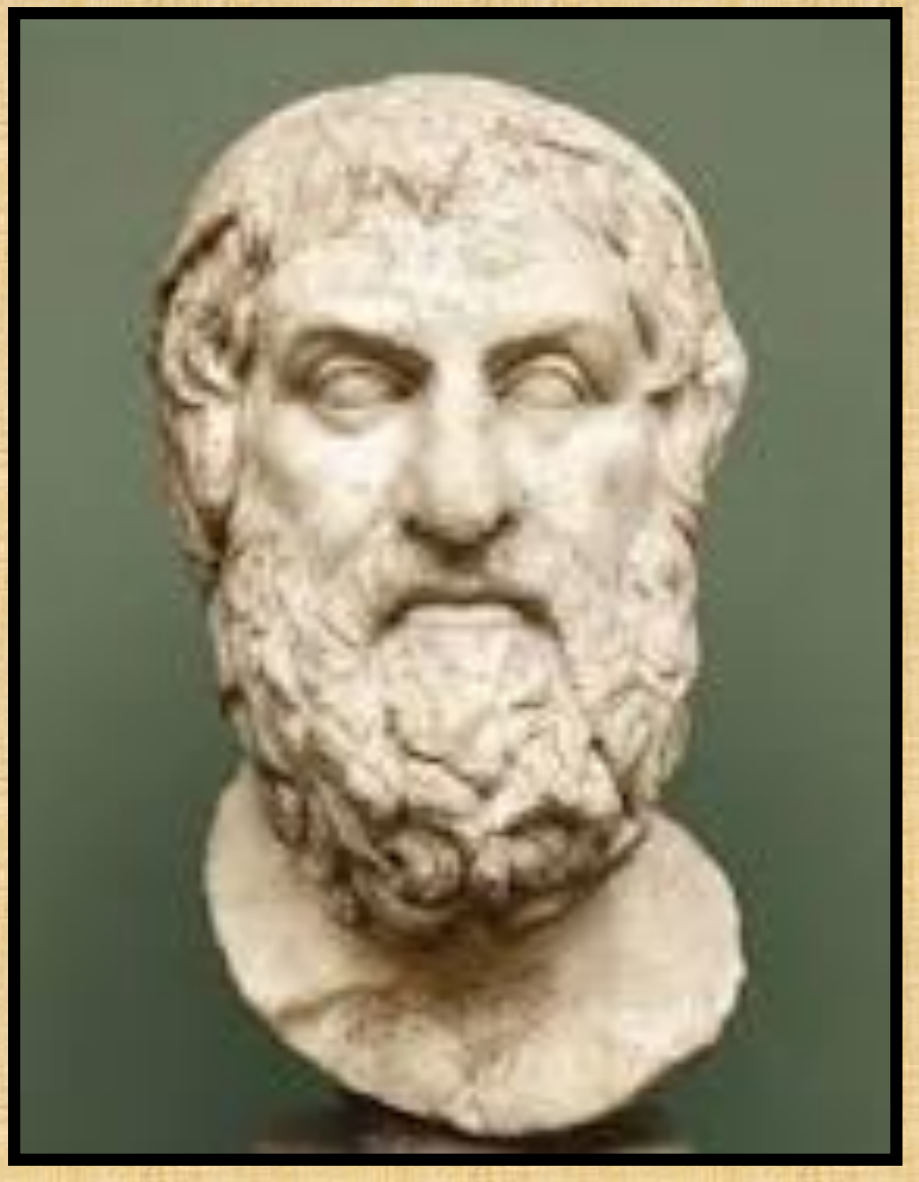

Ο Σοφοκλής γεννήθηκε στον Κολωνό της Αθήνας.

<u>Έργα του Σοφοκλή</u>

Αίας , Ηλέκτρα Αντιγόνη, Φιλοκτήτης, Οιδίπους Τύραννος, Οιδίπους επί Κολωνώ

Ευριπίδης

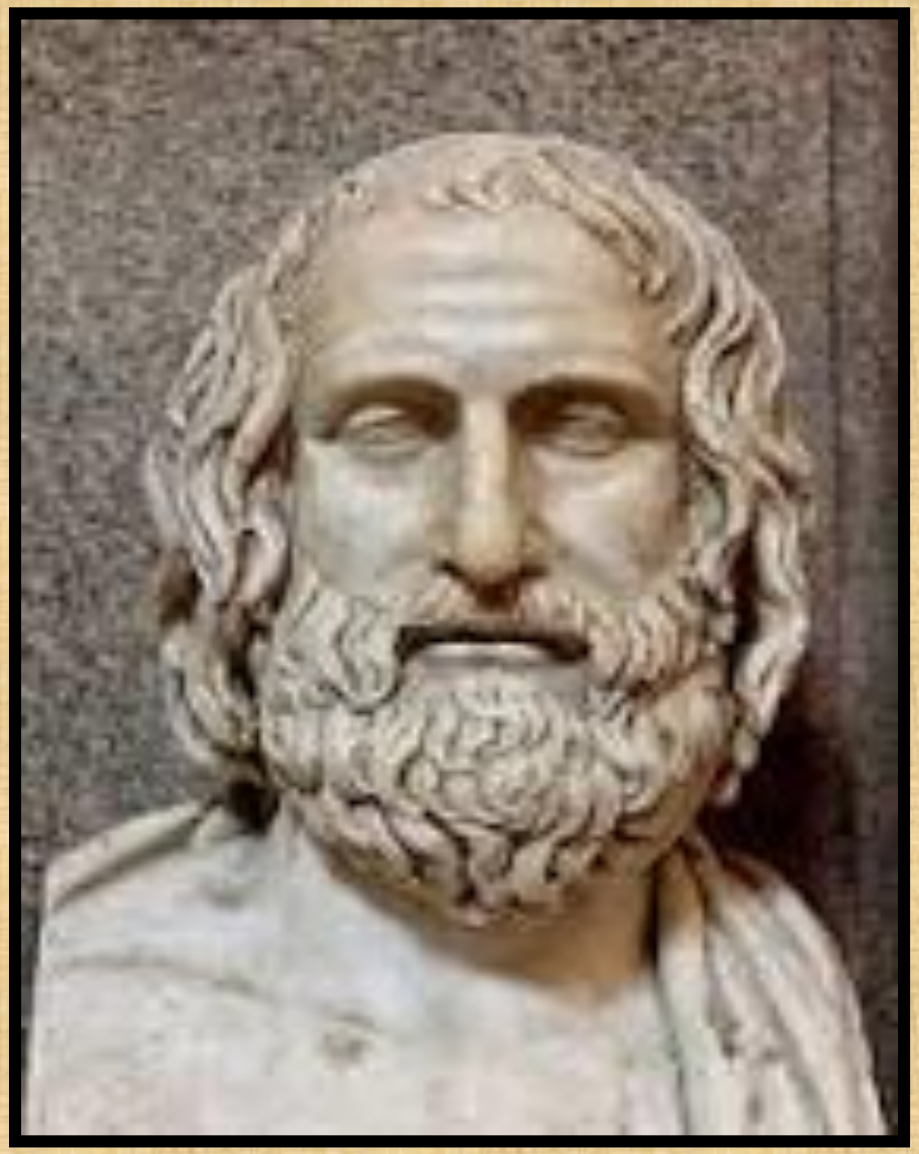

Ο Ευριπίδης κατάγεται από τη Φλύα, δήμο της Κεκρωπίας , λέγεται ότι γεννήθηκε στη Σαλαμίνα την ημέρα της ναυμαχίας.

Έργα του Ευριπίδη

Άλκηστις , Ανδρομάχη
Βάκχαι , Εκάβη
Ελένη , Ηλέκτρα
Ιππόλυτος , Ορέστης
Ιφιγένεια εν Αυλίδι
Ιφιγένεια εν Ταύροις

Αισχύλος

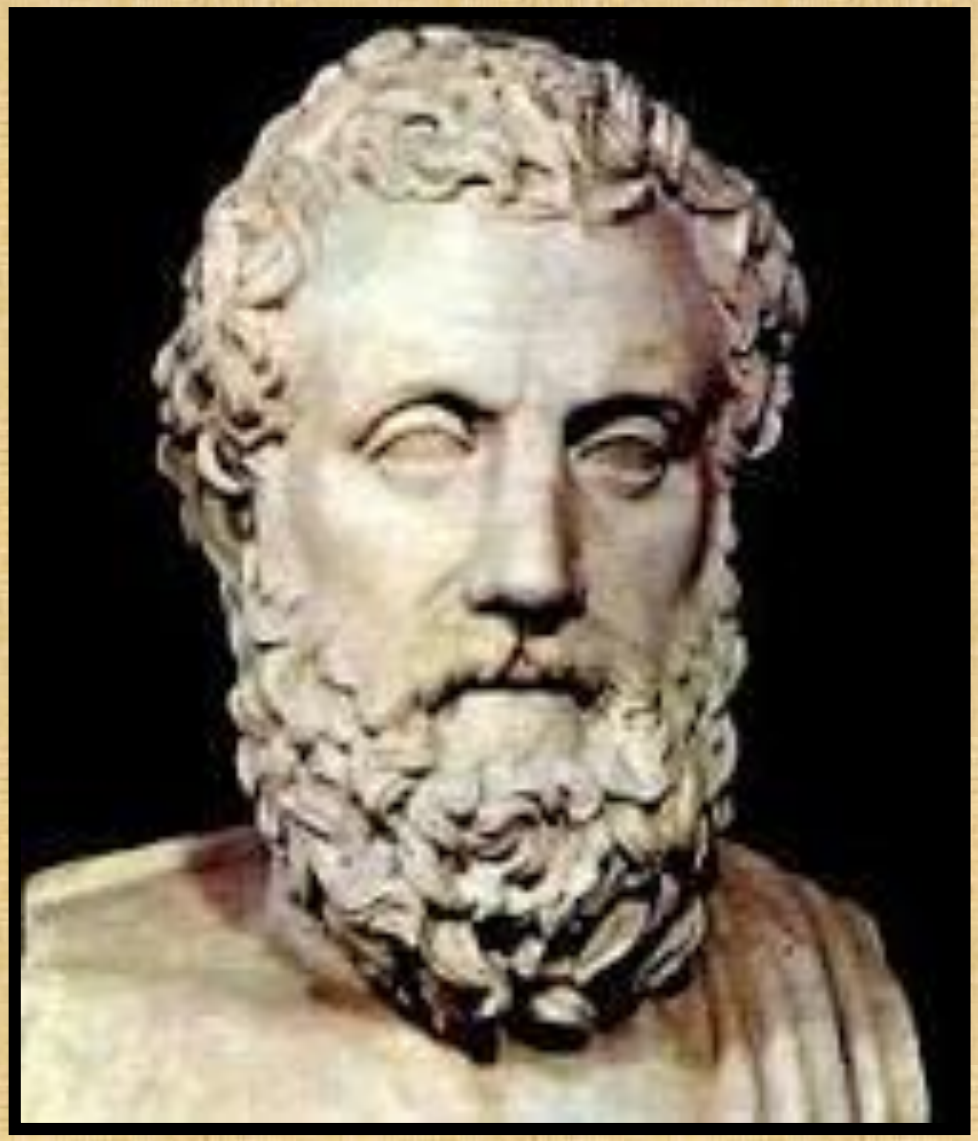

Ο Αισχύλος γόνος του ευγενούς γαιοκτήμονα Ευφορίωνα, του γένους των Κοδριδών, Ήταν Αθηναίος πολίτης, πήρε μέρος σε όλες τις μάχες κατά των Περσών,

Έργα του Αισχύλου

Ορέστεια, Πέρσες,
Προμηθέας δεσμώτης,
Επτά επί Θήβας
Αγαμέμνων,

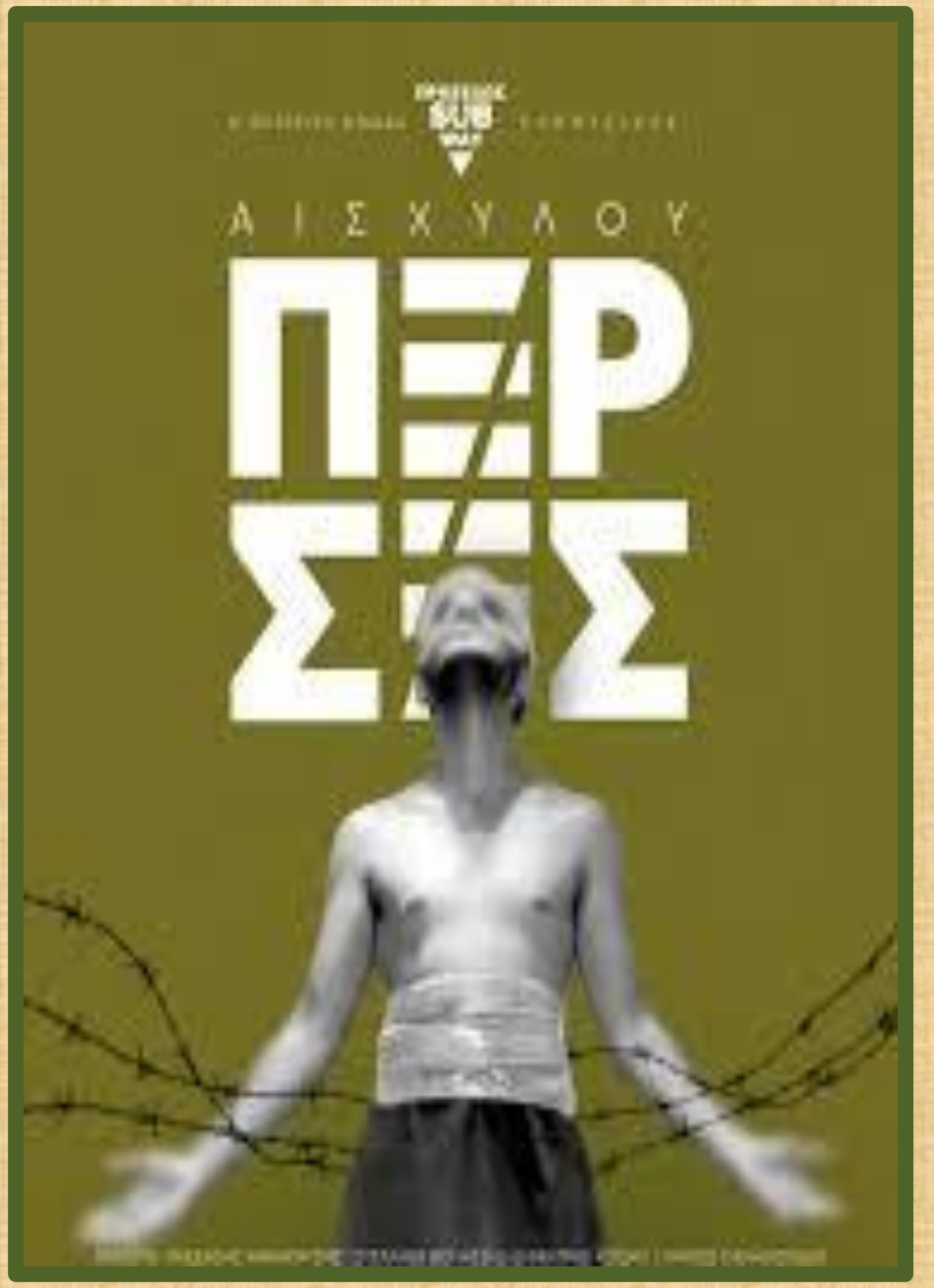

«**Πέρσαι**» είναι το σπουδαιότερο αντιπολεμικό έργο του Αισχύλου. Στο έργο του <<Πέρσες>> μιλάει για την μεγάλη στεναχώρια των Περσών όταν μαθαίνουν για την ήττα τους στη Σαλαμίνα.

Απόσπασμα από τους <<Πέρσες>>

Κωμωδία

Η Αρχαία κωμωδία έγινε θεσμός για πρώτη φορά στην Αθήνα, στα *Μεγάλα Διονύσια*, πενήντα χρόνια μετά την καθιέρωση της τραγωδίας. Κύριο γνώρισμα της κωμωδίας είναι ο πολιτικός της χαρακτήρας, η παρουσίαση δηλαδή επίκαιρων κοινωνικών και πολιτικών θεμάτων, ιδιαίτερα του πολέμου και της ειρήνης. Άλλα γνωρίσματά της είναι η βωμολοχία και η καυστική σάτιρα γνωστών προσώπων .

Μεγάλοι κωμωδοί:

Αριστοφάνης, Κρατίνος, Εύπολις

Αριστοφάνης

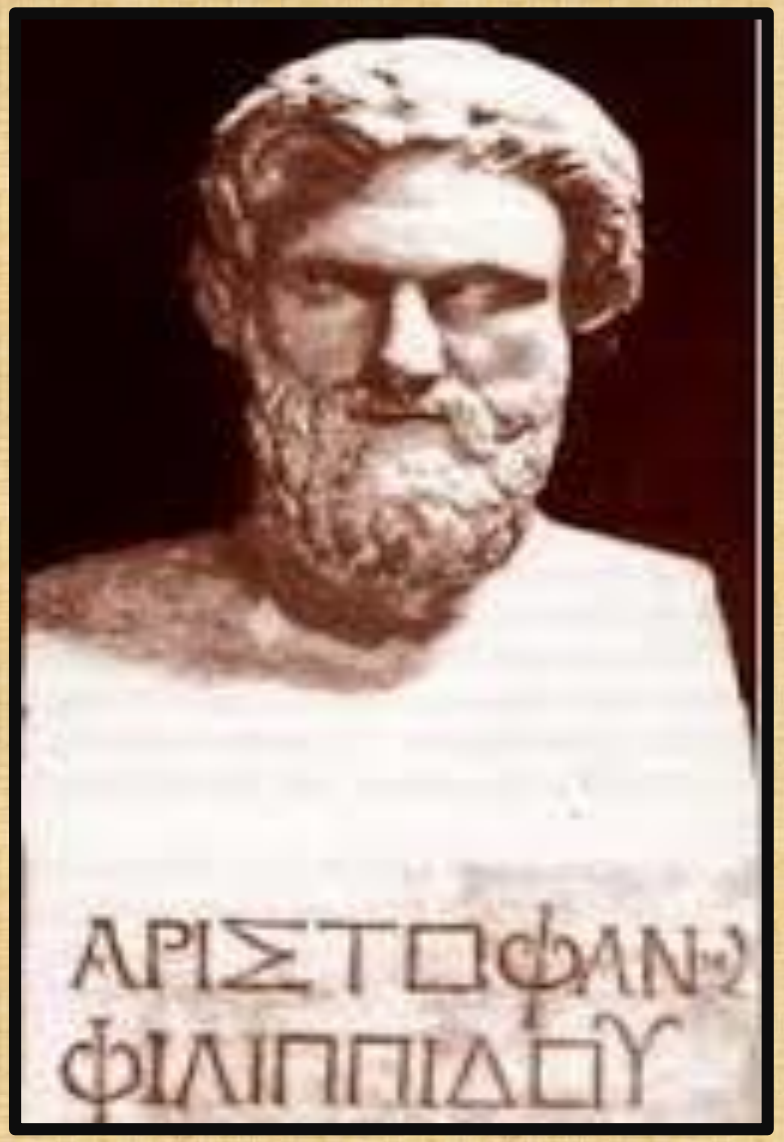

Αριστοφάνης (445 π.χ. - 386 π.χ.) γνήσιος Αθηναίος, από τον Δήμο Κυδαθηναίων. Αθηναίος σατιρικός ποιητής του 5ου αιώνα

<u>Έργα του Αριστοφάνη</u>

Αχαρνής, Όρνιθες
Νεφέλες , Σφήκες
Εκκλησιάζουσες
Βάτραχοι, Ιππείς
Λυσιστράτη
Ειρήνη, Πλούτος
Θεσμοφοριάζουσες

Η Ειρήνη, είναι κωμωδία του Αριστοφάνη. Παίχτηκε πρώτη φορά το 421 π. Χ., στα Μεγάλα Διονύσια και κέρδισε το δεύτερο βραβείο. Το θέμα του πολέμου είναι ενάντια στον Πελοποννησιακό πόλεμο που μάστιζε τις ελληνικές πόλεις και θεωρείται ένα από τα πιο αντιπολεμικά έργα όλων των εποχών.

<<Ειρήνη>>

Ελληνιστικά χρόνια

Παίζονται έργα των προηγούμενων συγγραφέων αλλά εμφανίζονται, ο Μένανδρος από την Αθήνα και ο Φιλήμων από τις Συρακούσες που είναι οι σημαντικότεροι εκπρόσωποι της Νέας Κωμωδίας την εποχή αυτή.

Στα Βυζαντινά χρόνια και στην τουρκοκρατία το θέατρο σταματάει

Αναγέννηση (Κρήτη)

Αναγέννηση έχουμε μόνο στην Κρήτη, που ήταν Βενετοκρατούμενη την εποχή αυτή (14ος - 17ος αιώνας)

Ο **Βιτσέντζος Κορνάρος** (1553 – 1614)

Γεννήθηκε στη Σητεία της Κρήτης. Θεωρείται ένας από τους κυριότερους εκπροσώπους της κρητικής λογοτεχνίας, συγγραφέας του αφηγηματικού ποιήματος *«Ερωτόκριτος»*

« Ερωτόκριτος »

Το έργο αυτό του Βιτσέντζου Κορνάρου μιλάει για την δύναμη της αγάπης δύο νέων του Ερωτόκριτου και της Αρετούσας.

Απόσπασμα από τον <<Ερωτόκριτο>>

Κωμειδύλλιο

Είναι ηθογραφική κωμωδία η οποία εκτός του θεατρικού κειμένου περιέχει πολλά τραγούδια. Πρόκειται για το νέο θεατρικό είδος που γεννιέται στην Αθήνα την δεκαετία του 1880 και το οποίο στις αρχές του 1900 θα εξελιχθεί στην Ελληνική Οπερέτα. Ιστορία γραμμένη με νότες.

Κωμειδύλλια

Η τύχη της Μαρούλας (Δημητρίου Κορομηλά)

Ο αγαπητικός της βοσκοπούλας(Δημητρίου Κορομηλά)

Ο Μπάρμπα Λινάρδος , (Δημητρίου Κόκκου)

Γκόλφω, (Σπυρίδωνα Περεσιάδη)

Το έργο του Περεσιάδη μιλάει για την αγάπη δύο νέων και την προδοσία.

Απόσπασμα από την <<Γκόλφω>>

Οπερέτα

Στα τέλη της πρώτης δεκαετίας του 1900, παράλληλα με την εμφάνιση της Εθνικής Μουσικής Σχολής, δημιουργείται και η **Ελληνική Οπερέτα** ή αλλιώς «αθηναϊκή οπερέτα». Η ελληνική οπερέτα θεωρήθηκε από πολλούς ως εξέλιξη του κωμειδυλλίου. Ωστόσο παρουσιάζει πολύ μεγάλες διαφορές σε σχέση με το κωμειδύλλιο. Η οπερέτα φέρνει μαζί της έναν καθαρά ευρωπαϊκό αέρα και πραγματεύεται σχεδόν αποκλειστικά τη ζωή των αστών με σατυρική και εύθυμη διάθεση.

Οπερέτες

Σία κι αράξαμε

(του Σακελλαρίδη σε κείμενα Δημητρακόπουλου)

Πόλεμος εν πολέμω

(του Σπυρίδων Σαμαρά)

Η Κρητικοπούλα

(του Σπυρίδων Σαμαρά)

Ο βαφτιστικός

(οπερέτα του Θεόφραστου Σακελλαρίδη)

Οι Απάχηδες των Αθηνών

(του Χατζηαποστόλου)

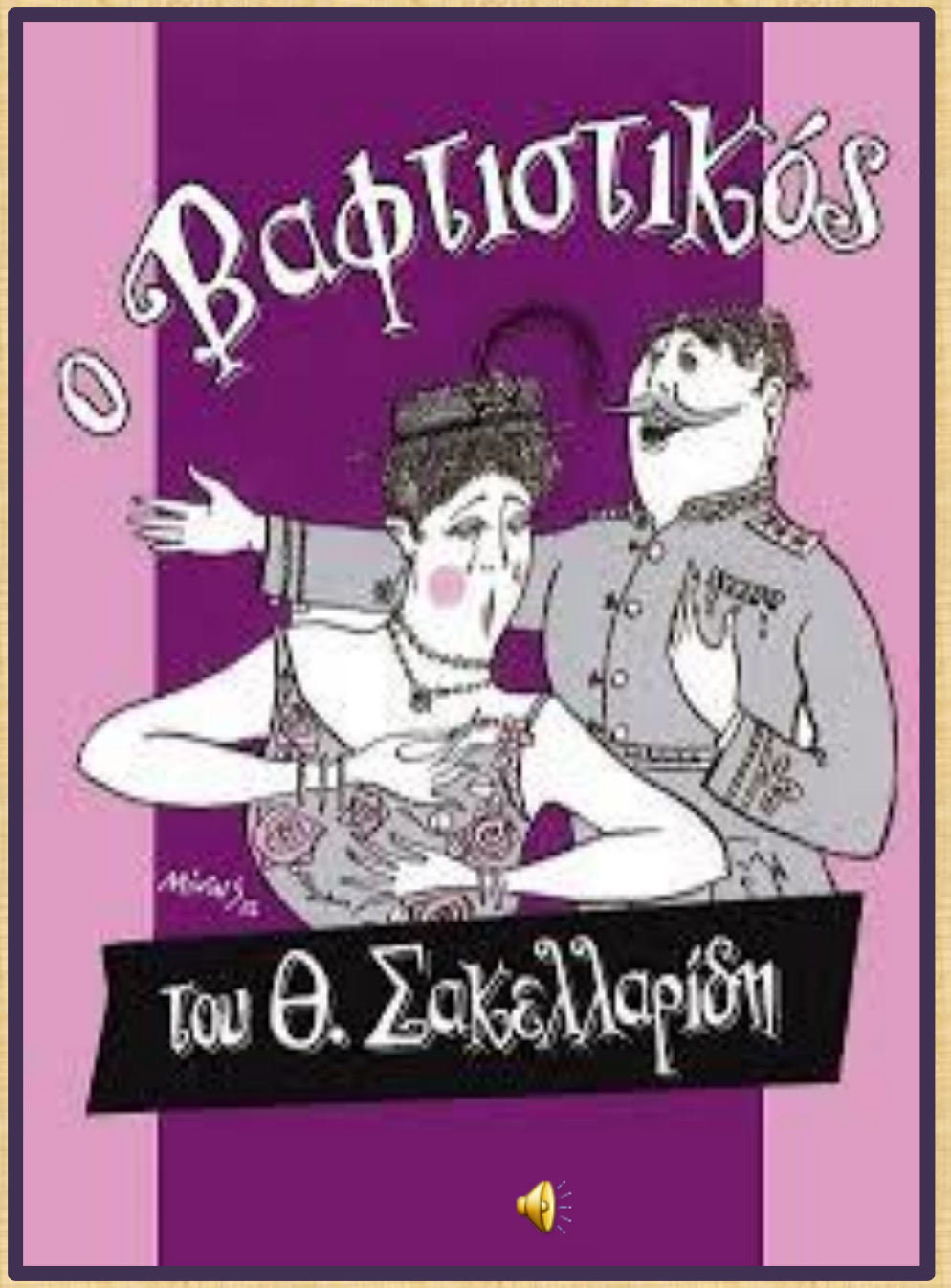

Ο Ζαχαρούλης καταφέρνει να αποφύγει την επιστράτευσης του 1918. Αυτό προκαλεί θυμό κι αγανάκτηση στη Βιβίκα, τη σύζυγό του. Τον κατηγορεί για δειλία και παρηγορείται με την ηρωική συμμετοχή του βαφτιστικού της στο μέτωπο.

Απόσπασμα από τον <<Βαφτιστικό>>

Όπερα

Η όπερα είναι μία τέχνη που δημιουργήθηκε κατά την περίοδο της Αναγέννησης, όταν μορφωμένοι άνθρωποι στη Φλωρεντία θέλησαν να αναβιώσουν το αρχαίο ελληνικό θέατρο.

Όλα τα είδη των τεχνών μπορούν να συμπεριληφθούν στην όπερα. Μουσική, δράμα, χορός, εικαστικές τέχνες, αποτελούν μέρος μιας παράστασης. Οι όπερες αντλούν τα θέματά τους από διάφορες πηγές: μυθολογία, ιστορία, παραμύθια, θρύλους, λογοτεχνικά έργα.

Η ιστορία πρέπει πρώτα να εμπνεύσει το συνθέτη. Η μουσική έρχεται να περιγράψει, να ερμηνεύσει όλες τις ανθρώπινες καταστάσεις. Ο συνδυασμός της μουσικής και του λόγου στην όπερα είναι αυτό που εντυπωσιάζει τους θεατές.

Έλληνες συνθέτες όπερας

- Στη χώρα μας συνθέτες όπερας υπάρχουν ήδη από τον 19ο αιώνα.
- Ο Ζακυνθινός **Παύλος Καρρέρης** εμπνεύστηκε όπερες από την ελληνική Επανάσταση, όπως: ο *Μάρκος Μπότσαρης*, η *Κυρά Φροσύνη* και *Δέσπω, ήρωες του Σουλίου*.
- Ο Κερκυραίος **Σπυρίδων Σαμάρας** σταδιοδρόμησε κυρίως στην Ιταλία, όπου έργα του παίχτηκαν ακόμα και στη Σκάλα του Μιλάνου. Μία σύνθεσή του, τη γνωρίζουμε όλοι: είναι ο Ύμνος των Ολυμπιακών Αγώνων «Αρχαίο πνεύμα αθάνατο» σε ποίηση Κωστή Παλαμά.
- Στον 20ό αιώνα ο κυριότερος Έλληνας συνθέτης όπερας είναι **ο Μανώλης Καλομοίρης**, που μεταξύ άλλων έχει μελοποιήσει έργα του Νίκου Καζαντζάκη.

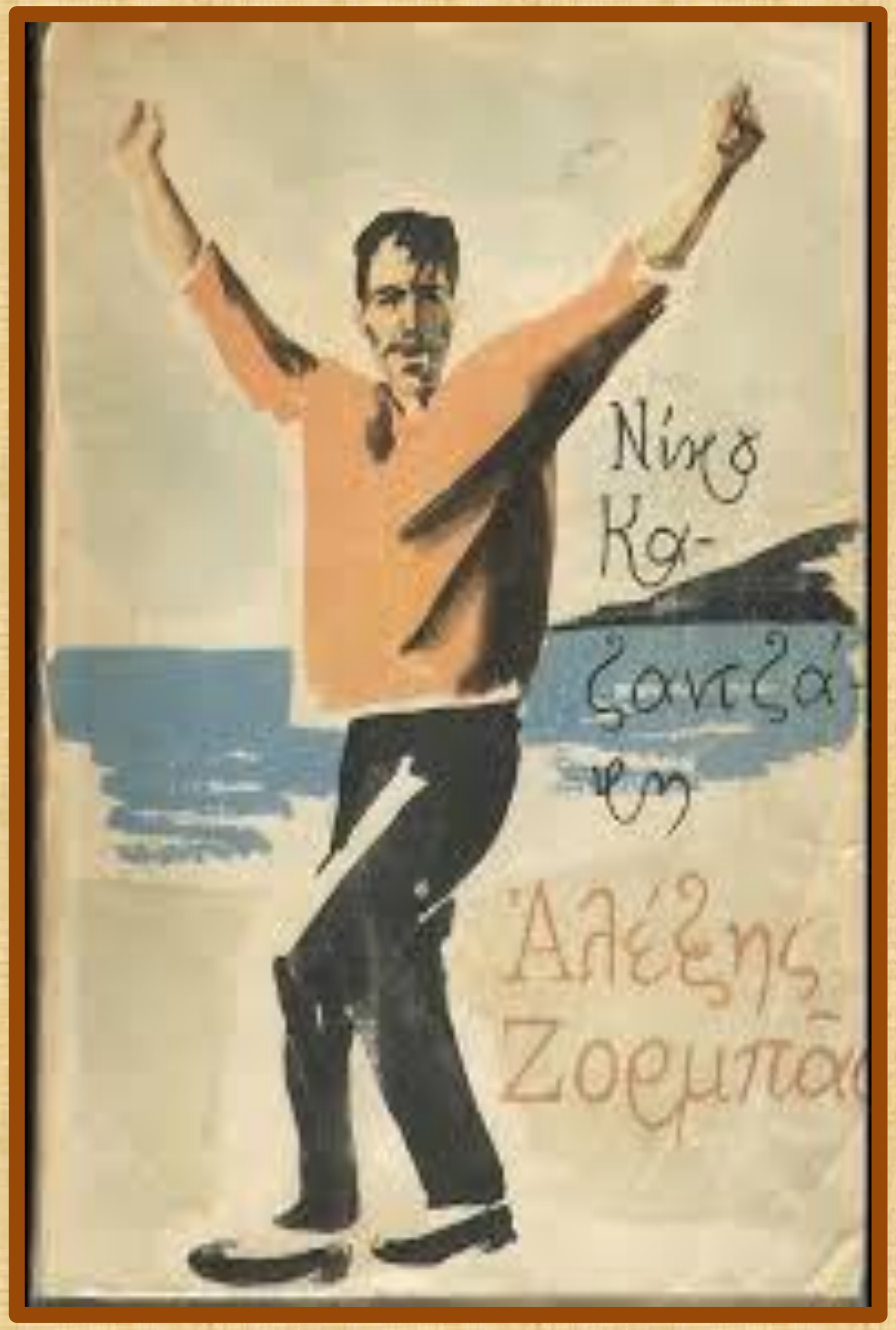

<<ΖΟΡΜΠΑΣ >>

του ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

Ένας νεαρός συγγραφέας έρχεται στην Κρήτη για να επαναλειτουργήσει ένα ορυχείο που έχει κληρονομήσει. Γνωρίζει και συνεργάζεται με τον Αλέξη Ζορμπά. Έναν άνθρωπο παρορμητικό και γεμάτο ζωντάνια.

Το χορευτικό μέρος του << Ζορμπά>>

Ευχαριστούμε
τον γυμναστή μας κύριο
Χουρμούζη Ελευθεράκη
για τους χορούς
και την μουσικό μας κυρία
Αναστασία Παπαδάμου
για τα τραγούδια.

Η επιμέλεια έγινε με την καθοδήγηση της δασκάλας μας, Ζεληλίδου Καλλιόπη

Συνεργαστήκαμε οι:

Αγγελούδης Ιωάννης
Βαχτσεβάνος Δημήτρης
Δεμερτζής Θεόφιλος
Κεχαγιά Σταματία
Μαλάμης Μάριος
Παπαδόπουλος Θεόδωρος
Τσερμενίδου Ελπίδα
Χατζάκη Φωτεινή
και η κυρία της παράλληλης

Μωραϊτόπουλος Μάριος
Γκαρούνιας Σάιμον
Δρίτσας Σταύρος
Κιαφούλη Βίκυ
Ντελεκάβε Άννα-Μαρία
Πουρνάρη Μελίνα
Φούγιαξη Μάρθα
Χατζηζήσης Κωνσταντίνος
Κάτσια Χριστίνα

Η πρόσκλησή μας

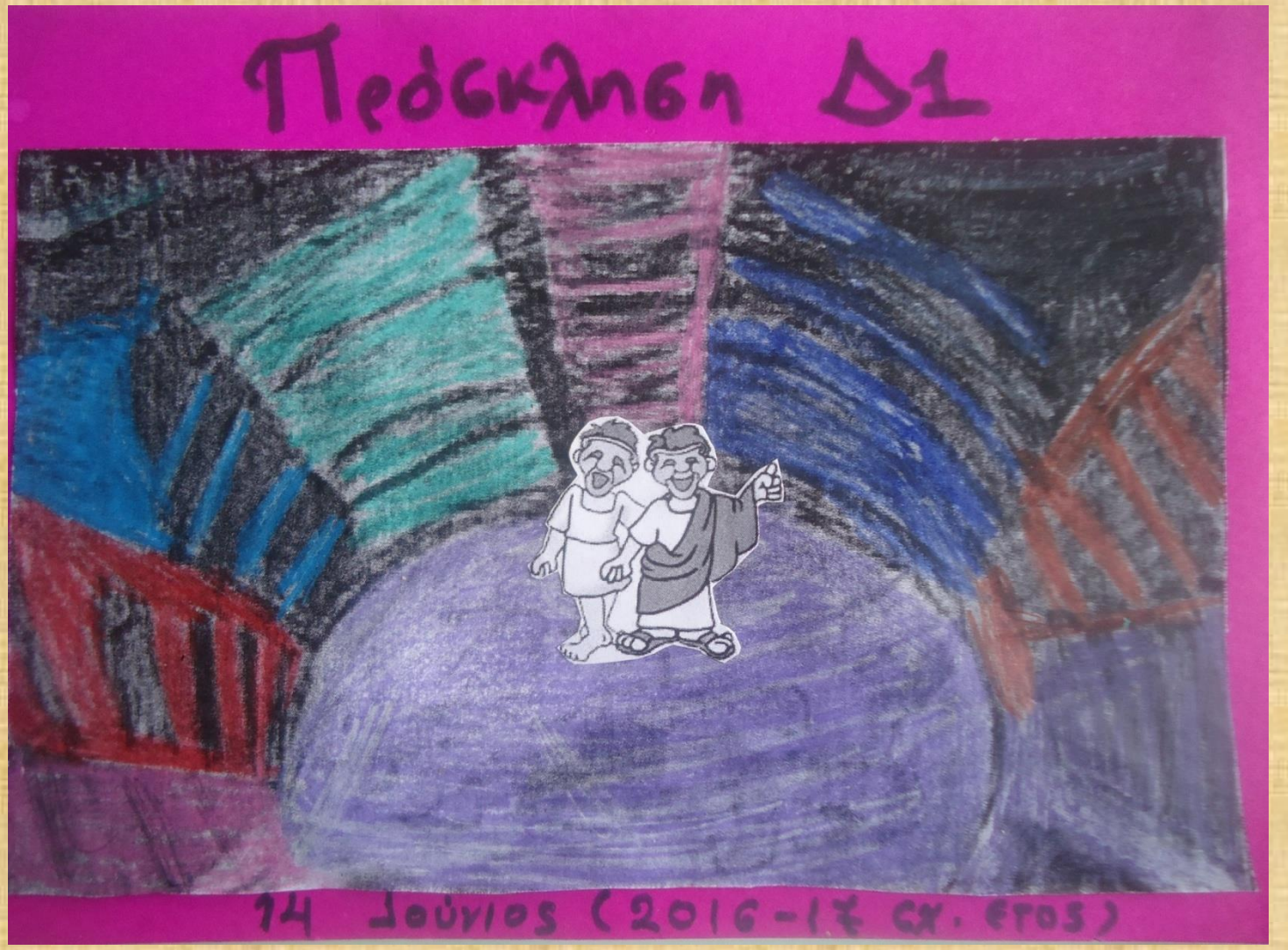

ΤΟ ΒΙΝΤΕΟ ΤΗΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ